(навичок, знань, мотивації, компетенцій тощо), що є необхідними відповідно до загальної стратегії розвитку підприємства.

Висновки. Сучасний керівник повинен враховувати всі фактори, щоб забезпечити успішну роботу підприємства. Одним з таких факторів є проблема мотивації. При формуванні оптимальної системи мотивації сучасним керівникам підприємств необхідно використовувати класичні теорії мотивації і ураховувати менталітет українського народу. Враховуючи нинішню ситуацію в Україні та розглядаючи особливості економічного і функціонального розвитку її структур, можна прийти до висновку, що час мотивації, заснованої лише на грошовому заохоченні, поступово йде в минуле. Але проблема мотивації в Україні на практиці ще довго буде чекати свого розв'язку.

Список використаних джерел:

1. Механізм мотивації управлінського персоналу: наук.вид./М.С. Дороніна, Л.О. Сасіна, В.М. Лугова, Г.М.Надьон.- Харків: АдвА, 2015.-240с.

2. Петрова І.Л. Український ринок праці: можливості та ризики у забезпеченні гідної праці. - Гідна праця: імперативи, українські реалії, механізми забезпечення: монографія/ за наук. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. - К., КНЕУ, 2017.- 500 с. - п.2.1с.110-122.

3. Сардак С. Мотивація та стимулювання працівників вітчизняних підприємств/С.Сардак//Україна: аспекти праці. – 2014.-№6 с.45-51

Чирва О.Г., *д. е. н., професор кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом,*
Яцук Т.А., *викладач кафедри маркетингу, менеджменту та управління бізнесом,*
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

АКТУАЛЬНІСТЬ РЕФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ ЗА РАХУНОК БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

Освіта – це суспільне явище, яке є носієм наукового знання, інформації та забезпечує підготовку кадрів для забезпечення прогресивного розвитку країни. Також вона задовольняє потреби громадян, спрямовані на реалізацію особистісного потенціалу та соціально-статусних характеристик індивідів. Як суспільне благо, освіта вимагає державного фінансування в обсягах, необхідних для її ефективного функціонування. Тому актуальною економічною і соціальною проблемою є питання реформування механізму фінансування вищої школи в Україні.

Метою дослідження є аналіз сучасного стану фінансового забезпечення діяльності закладів вищої освіти за рахунок бюджетних коштів, а також визначенню напрямів реформування державного фінансування вищої освіти в Україні.

Інформаційною базою для підготовки тез стали законодавчі та нормативно-правові акти України, офіційна інформація Державної служби

статистики України та Міністерства освіти і науки України, праці вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів, публікації у фахових виданнях. Методологічною основою стали загальнонаукові, спеціальні та статистичні методи економічних досліджень.

Головним джерелом фінансування витрат на освіту в цілому й на вищу освіту, зокрема, є кошти державного та місцевих бюджетів.

Відповідно до статті 71 Закону України «Про вищу освіту» [1], фінансування державних вищих навчальних закладів здійснюється за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень. Розміри бюджетних призначень на підготовку фахівців з вищою освітою, а також на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів встановлюються у Державному бюджеті України на відповідний рік.

Незадовільний стан вищої освіти в Україні пов’язаний, передусім, із недостатнім фінансуванням та неефективним використанням ресурсів освіти. Зниження якості освіти призводить до зменшення конкурентоспроможності української нації на світовому ринку праці й консервує у суспільстві негативні явища перехідного періоду. Існує дисбаланс між обсягом завдань, які визначаються державою перед освітою, та обсягами фінансового забезпечення цих завдань. Ефективний розвиток вищої освіти в Україні вимагає вдосконалення механізмів державного фінансування вищих навчальних закладів із зміцненням реальної автономії університетів, а недостатній обсяг фінансування вищої освіти з боку держави зумовлює пошук альтернативних джерел їх фінансування [2, с. 65].

У процесі реформування сучасна система фінансування закладів вищої освіти має ґрунтуватися на принципах відкритості та прозорості, а також повинні бути чітко визначені критерії формування бюджету для закладів різного типу.

Уряд пропонує зміни до Бюджетного кодексу, які закріплюють принципи розподілу державного фінансування між закладами вищої освіти аналогічно принципам розподілу освітньої субвенції. Відповідно до цього, бюджетне фінансування вищої освіти буде проводитись за формулою, яка має врахувати кількість студентів, співвідношення вартості освітніх послуг на різних спеціальностях та ступенях, бали ЗНО вступників, а також показники якості освітньої та наукової діяльності закладів вищої освіти. Фінансування здійснюватиметься за результатами їх діяльності і його розмір буде визначатись у вигляді частки від видатків Державного бюджету України на поточний рік за відповідною статтею.

У свою чергу, Міністерство освіти і науки України запропонувало проект Закону України «Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування вищої освіти (щодо економічних відносин у сфері вищої освіти)» [3], відповідно до якого бюджетне фінансування вищої освіти складатиметься з:

1) базового (блочного) фінансування з підготовки здобувачів вищої освіти усіх рівнів та ступенів;

2) соціального фонду;

3) фонду капітальних видатків;

4) фонду державної цільової підтримки.

Згідно із цим законопроектом, базове (блочне) фінансування – це кошти державного або місцевих бюджетів на комплексне фінансування послуг закладів вищої освіти з підготовки здобувачів вищої освіти усіх ступенів та рівнів, які зараховані на місця державного замовлення.

У соціальний фонд пропонується зараховувати кошти державного або місцевих бюджетів, що виділяються на соціально-побутові потреби здобувачів вищої освіти усіх ступенів та рівнів.

Фонд капітальних видатків буде містити кошти державного або місцевих бюджетів на придбання або створення основних засобів, що використовуються у навчально-виховному процесі тощо.

До фонду державної цільової підтримки зараховуватимуться кошти на виконання зобов'язань, передбачених Законом України «Про внесення змін до деяких законів України щодо державної підтримки учасників бойових дій та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи, для здобуття професійно-технічної та вищої освіти».

Результати дослідження. Проведене дослідження показало, що поява нових механізмів фінансування вищої освіти пов'язана не тільки зі складністю проблеми, але і з визначенням та реалізацією цілей бюджетного фінансування. Нагальною проблемою є реформування фінансового забезпечення діяльності закладів вищої освіти та інтенсивне збільшення обсягів бюджетного фінансування вищої освіти в Україні.

Новизна одержаних результатів полягає в обґрунтуванні теоретичних положень, які забезпечують процес реформування фінансового забезпечення закладів вищої освіти в умовах функціонування ринку освітніх послуг.

Список використаних джерел:

1. Про вищу освіту: Закон України від 25.07.2018 № 1556-VII/ Верховна Рада України. URL:http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18 (дата звернення 04.11.2018).

2. Малишко В. В. Фінансування вищої освіти в Україні: проблеми та перспективи. Молодий вчений. 2016. № 2 (29). С.64 – 67.

3. Про внесення змін до деяких законів України щодо фінансування вищої освіти (щодо економічних відносин у сфері вищої освіти): Проект Закону України/ Верховна Рада України. URL: https://mon.gov.ua/storage/0604-zakonoproekt-final(дата звернення 05.11.2018).